

De gamle platter fortæller – 43.

DAGBLADETS navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i starten af 1970'erne artikelserien "De gamle platter fortæller" om kongeskiverne fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Det blev til i alt 75 artikler, der blev bragt i DAGBLADET i 1972/73. Enkelte af artiklerne blev gengivet op til fugleskydningsselskabets 200 års jubilæum i 1987.

Som en markering af fugleskydningsselskabets 225 års jubilæum, den 28. august 2012, bliver Arne Jensens artikler nu genudgivet. I nogle tilfælde er historien eller ny viden løbet fra artiklerne, men i respekt for Arne Jensen, bliver alle artiklerne bragt, som de i sin tid blev skrevet af den lune journalist. Bortset fra justeringer af diverse trykfejl, er der ikke rettet et komma i Arne Jensens artikler. For at artiklerne til stadighed kan have et opdateret og korrekt indhold i forhold til nutidens læsere, vil der dog i de fleste tilfælde være tilføjet et supplerende efterskrift til de gamle artikler.

Skulle disse tilføjelser eller korrektioner være mangelfulde eller utilstrækkelige, vil det være meget interessant hvis DAGBLADETS læsere kan supplere.

Foruden de gamle artikler, har redaktøren på fugleskydningsselskabets hjemmeside, Henrik Brandt, i samarbejde med redaktionsleder på DAGBLADET Lars Ahn Pedersen forøget serien med yderligere 25 artikler. De 100 artikler vil blive bragt i DAGBLADET i de 100 lørdagsaviser der ligger op til jubilæumsdagen.

Fugleskydningsselskabets officielle betegnelse for de gamle klenodier er "skiver", men i fortsat respekt for Arne Jensens ordvalg, vil vi her bibeholde den oprindelige overskrift.

Interesserede læsere kan læse meget mere om det gamle selskab på www.roskildefugleskydning.dk.

Folkelig demonstration afløste udvendig pomp

Sjællandske bønder fulgte deres elskede kong Frederik den Sjette til hans bisættelse i Roskilde Domkirke

1840 var et begivenhedsrigt år for Roskilde Domkirkes værge gennem 22 år, stiftsskriver, kammerråd Christian Hansen. I begyndelsen af året tilrettelagde han kong Christian den Sjettes bisættelse i domkirken, og om sommeren afleverede han en fugleskydningsplatte til Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab, hvor han året i forvejen var blevet fuglekonge.

Platten, der befinder sig på Roskilde Museum, viser den sovende fuglekonge i hans studereværelse. Tre genier bringer ham fuglekonge-insignierne. Forneden står: "Kom sovende til Æren ved Heerings skud". Der er formentlig tale om byskriverfuldmægtig Herluf Trolle Heering, der blev fuglekonge i 1828, og som vi tidligere har omtalt.

Christian Hansen var født i København i 1782 og døde i Roskilde i 1854. Han var domkirkens værge fra 1822 til sin død. På grund af sine fortjenester i kirken udnævntes han til kammerråd og ridder af Dannebrog.

*

Men lad os se lidt nærmere på Frederik den Sjettes bisættelse, for hvis rette afvikling Christian Hansen havde en stor del af ansvaret. Ved tidligere enevældskongers og deres dronningers bisættelser var hofceremoniellet kulmineret i storslåethed og pragtudfoldelse, men da Sjette Frederik skulle stedes til hvile, var "tiden" ved et vendepunkt.

Ligesom af sig selv trådte enevældens udvendige pomp i baggrunden for en spontan folkelig

demonstration af betydelig større menneskelig værdi, som Arthur Fang skriver i sin bog: ”Roskilde gennem 1000 år”.

Bisættelsen fandt sted 16. januar 1840, altså i disse dage for 133 år siden. Aftenen i forvejen førtes kisten med stort opbud af militær og rangspersoner fra Amalienborg. Ligvognen var forspændt med otte heste og omgivet af 24 fakkelbærere. Fra Jernporten ved Frederiksberg Allé kørte ligvognen ud i natten, eskorteret af husarer og ridende artilleri. Men så skete der noget, man aldrig havde oplevet før. Overalt, hvor toget kom frem, sluttede fakkelbærende bønder fra de omliggende landsbyer sig til den, lige til den kl. 7 om morgenen nåede det daværende krosted Roskilde Hvile, lidt øst for Roskilde. Det havde været de sjællandske bønders mening at bære kongens kiste hele vejen fra København til Roskilde, men det lod sig af praktiske grunde ikke gøre. På forslag af Christian den Ottende blev det i stedet til, at 250 bønder, iført deres højtidsdragter, samledes ved Roskilde Hvile for i hold på 46 at skiftes til at bære den 1000 kg tunge bære med manden, der underskrev Stavnsbåndets ophævelse, til domkirken.

”Berlingske Tidende” skrev om ligtoget, at man i Europas annaler forgæves måtte eftersøge en lignende hyldest, udsprungen af landalmuens taknemmelighedsfølelse. Det var meget højtideligt at se toget drage ind i Roskilde. Bag det hold, der bar, fulgte i værdig stilhed den hele skare af bønder. Udenfor domkirken afløste de tilsagte officerer bønderne, som fik anvist plads i det nordre sideskib, hvorfra de overværede højtideligheden.

Fra et vindue i Algade overværede en ung købmandslærling, Svend Steenberg, optoget, og han skrev siden herom:

”Efter en lang Ventetid i den strænge Kulde saaes omsider den mørk Masse bevæge sig fremad fra Kjøbenhavnsvej, men standsede pludselig, uden at man fattede Grunden; det var, naar Baaren blev sat ned for at lade et frisk Hold Bønder afløse Bærerne.

Langsomt bevægede Processionen sig atter fremad, og nu hørtes de dybe Paukeslag, og Fortroppen kom tilsyne. Jeg saae de florømvundne Faner, Standarter, Trompeterere forud for 2 Paukeslagere til Hest, Sørgemarchaller til Fods og til Hest, Ligvognen trukken af 8 Heste med lange, sorte Dækkener, den colossale Kiste, som bares af de festligklædte Bønder, de ældre med langt Haar, flere med graa Lokker, som flagrede i Vinden om deres Nakke; de havde en Bæresele over Skulderen. Gribende var det at høre hvert enkelt Regiments Musikcorps istemme Sørgemarchen, efterhaanden som Processionen naaede hen til dem.

- aj.

*

Efterskrift:

I dag hænger skiverne for de nulevende fuglekonger i Restaurant Håndværkeren, mens de afdøde fuglekongers skiver er deponeret på Roskilde Museum. Christian Hansens skive indgår i museets

særlige afsnit for skiverne og historien omkring Roskilde Fugleskydningsselskab. Skiven ejes af Roskilde Museum.

- hb.

Artiklen blev bragt i Dagbladet den 20. januar 1973 og den 9. juli 2011